

ons kenmerk:

uw kenmerk:

Mevrouw Zuhail Demir

Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en Werk

contactpersoon

Fabio Contipelli

Stafmedewerker werk en activering

T +32 478 99 99 63

fabio.contipelli@vvsg.be

datum: 30/01/2026

Samenlevingsjobs: bezorgdheden, randvoorwaarden en vraag tot betrokkenheid van lokale besturen

Mevrouw de minister,

Namens de VVSG wensen wij u onze bezorgdheden én onze bereidheid tot constructieve betrokkenheid over te maken in het dossier van de samenlevingsjobs, dat volgens het Vlaams regeerakkoord de integratie van wijk-werken en de gemeenschapsdienst beoogt op lokaal niveau. We baseren ons hierbij op onze toelichting tijdens de hoorzitting van 11 december 2025 in de Commissie Economie, Werk, Sociale Economie en de daarin door ons opgenomen aandachtspunten.

Lokale besturen zoals OCMW's zijn vandaag al mee centraal betrokken in activering, toeleiding en werkvloeren. Met de veranderende context, o.a. door de -snellere doorstroom richting OCMW's door de beperking van de werkloosheid in de tijd, is er een groeiende nood aan een performant laagdrempelig, complementair lokaal activeringsinstrument dat snel inzetbaar is, maatschappelijke noden opvangt en mensen opnieuw arbeidsritme en basiscompetenties laat opbouwen. Voor ons zijn dit idealiter activerende werkvloeren als onderdeel van een ruimer traject. Lokaal georganiseerd met borging van de bestaande expertise die vandaag aanwezig is bij de huidige wijk-werkorganisatoren.

Wij onderschrijven het doel van samenlevingsjobs als opstap naar regulier werk maar benadrukken tegelijk ook dat het succes staat of valt met een realistisch ontwerp en voldoende lokale randvoorwaarden.

Na een 8-tal jaar praktijk van het wijk-werken, blijkt dat het gebrek aan begeleiding een fundamentele zwakte is. Als samenlevingsjobs méér willen zijn dan een tijdelijke oplossing, is structurele begeleiding en coördinatie noodzakelijk (mentorschap, coaching, opvolging, afstemming met trajectbegeleiding).

Activering van mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt vraagt tijd. Een werkvloerervaring moet lang genoeg zijn om arbeidsritme, generieke competenties en stabiliteit op te bouwen, met duidelijke uitstroomperspectieven en realistische verwachtingen.

De evaluatie van eerdere instrumenten toont risico's op concurrentie/overlap (activiteiten, werkplekken, doelgroep). Samenlevingsjobs moeten daarom helder gepositioneerd worden complementair aan bestaande VDAB-instrumenten, sociale economie en lokale activeringsinitiatieven en dit zonder verdringingseffecten.

Een laagdrempelig instrument werkt enkel als toeleiding kan gebeuren via VDAB, OCMW én andere lokale partners, met eenvoudige instap en duidelijke rolverdeling. Te gesloten instroomkanalen of complexe trajectvoorwaarden leiden tot onderbenutting.

Lokale inbedding is belangrijk. Dit is alleen mogelijk met structurele middelen voor organisatie, begeleiding en coördinatie. Daarnaast vragen we een helder transitiekader (o.a. voor zowel de groep met onbeperkte rechten in het voormalige PWA/Wijk-Werken als voor de wijk-werkorganisatoren) zodat lokale besturen niet met onopgeloste erfenissen blijven zitten.

Gezien de grote impact op lokale besturen vragen wij bij de verdere beleids- en uitvoeringsfase structureel betrokken te worden.

Wij engageren ons om praktijkervaringen te bundelen, expertise in te zetten, voorbeelden van activerende werkvloeren aan te reiken en mee te denken over een werkbaar model dat zowel de Vlaamse doelstellingen als de lokale realiteit respecteert.

Wij danken u alvast voor uw aandacht en kijken uit naar uw reactie.

Met de meeste hoogachting,

Véronique Janssens
Algemeen directeur VVSG

Wim Dries
Voorzitter VVSG